

OBSAH

Slovo na úvod

str. 1

Zhrnutie Európskeho trhu
s PPP v roku 2011

str. 2

Pýtali sme sa...

str. 3

Kto je kto v Asociácii PPP?

str. 4

Využitie PPP projektov
v sektore výroby vody
a čistenia odpadových vôd

str. 5

Obstarávatelia vo vybraných
odvetviach – Vodné
hospodárstvo

Rozsah sektorovej činnosti
je rozhodujúci pre použitie
flexibilných postupov verejného
obstarávania

str. 6

PPP slovník

str. 4

Kalendár PPP podujatí

str. 8

Slovo na úvod

Vážení čitatelia
a podporovatelia PPP projektov,

od vydania posledného čísla štvrťročníka PPP Newsletter nastalo niekoľko významných zmien, ktoré ovplyvnia dianie na poli PPP projektov na Slovensku na niekoľko rokov. Máme novú vládu strany SMER-SD, ktorá deklarovala obnovenie PPP projektov už vo svojom programovom zameraní pred voľbami, a následne aj vo svojom programovom vyhlásení, kde spomína prioritu pokračovať vo výstavbe diaľničnej dopravnej siete výraznejšou mierou ako doteraz, pričom chce využiť overené formy výstavby diaľnic formou PPP projektov. Zároveň chce vláda prijať mechanizmy na zabezpečenie maximálneho využitia prostriedkov z EÚ fondov určených na dopravu.

Na druhej strane však Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja počíta s financovaním prostredníctvom PPP len ako so sekundárnou alebo terciárnou formou financovania a vláda sa chce zamerať na viacdrožové financovanie rozvoja dopravnej infraštruktúry, pričom ako forma financovania sa PPP spomína v súvislosti s diaľnicou D4.

Okrem zmeny na úrovni vlády došlo od posledného vydania aj k zmene v našej Asociácii PPP na poste riaditeľa, kde som od polovice apríla prebral rolu výkonného riaditeľa od môjho predchodcu Michala Považana. Pán Považan strávil v Asociácii 2 roky a toto cestou by som sa mu rád poďakoval za vykonanú prácu a rozvoj povedomia o PPP projektoch na Slovensku.

Rád by som tiež predstavil zopár nových výziev a zmien, ktoré nás s Asociáciou čakajú v najbližšom období. Okrem činností, ktorú Asociácia vykonávala doteraz v podobe organizácie seminárov a podujatí, informačnej a publikačnej činnosti a budovania povedomia a podhubia pre PPP projekty, by som rád predstavil už na jeseň nový formát podujatí organizovaných Asociáciou na rôzne témy PPP na komunálnej úrovni, kde Asociácia zorganizuje spolu s ďalšími partnermi semináre a konferencie v regiónoch Slovenska. Zároveň bude Asociácia rozvíjať partnerské vzťahy s inými organizáciami a občianskymi združeniami s cieľom organizovať spoločné podujatia a rozvíjať kontakty medzi ich členmi.

Ondrej Šebán

Určité zmeny čaká aj náš PPP Newsletter, ktorý by som rád otvoril širšej odbornej verejnosti, ale aj prispievateľom z oblasti verejnej správy, ktorí dostanú možnosť zdieľať svoje skúsenosti z úspešných projektov spolupráce verejného a súkromného sektora, ako aj poukazovať na problémy, ktoré verejnú správu ťažia, a pri ktorých existuje priestor na rozvoj spolupráce so súkromným sektorom. Taktiež už v tomto čísle predstavujeme novú rubriku, v ktorej

chceme dať priestor členom Asociácie, aby predstavili svoju spoločnosť, svoju činnosť a skúsenosti v oblasti PPP, a umožniť tak vzájomne spoznať členov Asociácie.

Dovoľte mi touto cestou Vám ešte zaželať slnečné leto a príjemne strávený čas dovoleníek a verím, že sa čoskoro stretne v rámci najbližších podujatí organizovaných našou Asociáciou.

Ondrej Šebán
Výkonný riaditeľ
Asociácia PPP

foto: Peter Blaho

Zhrnutie Európskeho trhu s PPP v roku 2011

Celkovo bolo v roku 2011 v Európe uzavretých 84 PPP transakcií s hodnotou takmer 18 mld. EUR. Ide o podobný objem ako v predchádzajúcom roku a dokonca vyšší ako v kritickom roku 2009. Stále, však, výraznejšie zaostáva za rokom 2007, keď uzavreté PPP transakcie dosahovali celkovú hodnotu takmer 30 mld. EUR. Z dlhodobého hľadiska sa ročný objem transakcií vrátil späť do obdobia rokov 2003 až 2004. Samotné projekty sa dajú rozdeliť na približne 7 významných transakcií s vysokou investičnou hodnotou a zvyšok, ktorý tvoria menšie projekty. Celkovú štatistiku ovplyvňujú aj niektoré mimoriadne veľké projekty, ktoré boli v tomto roku uzavreté. Napr. projekt rýchlostnej železničnej trate Tours-Bordeaux v celkovej hodnote 5,4 mld. EUR. Bez započítania tohto projektu, by priemerná výška PPP transakcie v roku 2011 klesla na 150 mil. EUR.

Šesť najväčších PPP transakcií v minulom roku tvoria tieto projekty:

- rýchlostná železničná trať Tours – Bordeaux vo Francúzsku (5,4 mld. EUR)
- sídlo ministerstva obrany vo Francúzsku (1,5 mld. EUR)
- rýchlostná železničná trať Bretagne-Pays de la Loire vo Francúzsku (1,2 mld. EUR)
- diaľnica A63 vo Francúzsku (1 mld. EUR)
- mýtny projekt ECO-TAX vo Francúzsku (840 mil. EUR)
- diaľnica A24/A25 v Taliansku (620 mil. EUR)
- fáza II električkového projektu Nottingham Express Transit vo Veľkej Británii (620 mil. EUR)

Kým oblasti najväčších projektov jednoznačne dominovalo Francúzsko, k významnému útlmu PPP projektov došlo vo Veľkej Británii. Napriek tomu zostáva Veľká Británia s 27 uzatvorenými transakciami lídrom na Európskom trhu. Vo Francúzsku bolo uzavretých 19, v Nemecku 16, Španielsku 7 a Belgicku 6 transakcií. Nové PPP projekty boli uzavreté po prvýkrát aj vo Fínsku a Luxembursku.

Najviac projektov (23) bolo uzavretých v oblasti vzdelávania. Išlo však o menšie projekty, ktorých hodnota predstavuje spolu len 6% z celkového objemu. Oblasť všeobecných verejných služieb zaznamenala oproti predchádzajúcemu roku nárast na úroveň približne 11%. Tieto projekty zahŕňali satelitný systém na výber poplatkov pre ťažké vozidlá vo Francúzsku, výstavbu niekoľkých štadiónov pre vodné športy a futbal, administratívne budovy a verejné osvetlenie. Napriek tomu, že v oblasti dopravnej infraštruktúry bolo uzavretých len 12 projektov v porovnaní s 24 projektmi v predchádzajúcom roku, išlo o významné transakcie, ktorých hodnota dosahovala 58% z celkovej hodnoty trhu. Okrem už vyššie uvedených projektov, išlo o diaľničné projekty v Nemecku, Španielsku, Belgicku a Fínsku. Ostatné projekty sa týkali najmä oblasti obrany a vnútra, zdravotníctva a životného prostredia, kde došlo k uzavretiu celkovo 24 projektov. Okrem projektov, ktoré sú uvedené medzi siedmimi najväčšími, k nim patria projekty väznice v Belgicku, požiarne zbrojnice, budovy súdov, zdravotných zariadení a projekty týkajúce sa spracovania odpadu realizované najmä vo Veľkej Británii.

Čo sa týka financovania projektov, priemerná doba splatnosti dlhovej služby transakcií uzavretých v roku 2011 presaho-

Stanislav Polonský

vala obdobie 20 rokov. Kým v predchádzajúcom roku bola doba splatnosti polovice PPP transakcií dlhšia ako 25 rokov, v roku 2011 malo takúto dlhú splatnosť už len 24% transakcií. Najdlhšie lehoty splatnosti úverov sa týkali projektov v Belgicku, najkratšie boli v Španielsku. Priemerná úverová marža predstavovala približne 230 bps vo fáze výstavby, pričom najnižšia marža bola na úrovni 170 bps a najvyššia na úrovni 300 bps. Ide o zníženie marží v porovnaní s predchádzajúcim rokom, a to tak u priemernej marže, ako aj pri porovnaní najnižšej a najvyššej hodnoty. Významnou zmenou, najmä pri veľkých projektoch, je spôsob a výška podielu verejného sektoru

na celkovom financovaní projektov. Ak sa napríklad pozrieme na najväčší uzavretý projekt (železnica Tours-Bordeaux vo Francúzsku), verejný sektor (vláda aj samospráva) sa podieľal na celkovom financovaní formou grantov vo výške 3,8 mld. EUR a okrem toho až 60% úveru je garantovaných štátom alebo RFF (štátna spoločnosť ktorá prevádzkuje železničnú infraštruktúru vo Francúzsku).

K zaujímavým projektom uzavretým v roku 2011, patria:

- 1) diaľnica A8 v Nemecku (400 mil. EUR)
 - prevádzka a údržba 51 km diaľnic, pričom 41 km úsek bude rozšírený zo 4 na 6 pruhov
 - 30 ročný DBFO kontrakt
 - platobný mechanizmus založený na princípe platieb tieňového mýta
- 2) väznice March-en-Famenne, Dendermonde, Bavern a Leuze v Belgicku (priemerne 105 mil. EUR na projekt)
 - súčasť stratégie a snahy vlády o zlepšenie zlej úrovne nápravných a výchovných zariadení
 - ide o prvé projekty spoločenskej infraštruktúry obstarané federálnou vládou alebo jej agentúrou
- 3) rýchlostná železničná trať Tours – Bordeaux vo Francúzsku (5,4 mld. EUR)
 - predstavuje výstavbu 303 km železničnej infraštruktúry s celkovou výškou investičných nákladov v hodnote 5,4 mld. EUR
 - bude realizovaná formou 50 ročnej koncesie
- 4) sídlo ministerstva obrany v Balard vo Francúzsku (1,5 mld. EUR)
 - najväčší PPP projekt z roku 2011, ktorý sa netýka oblasti dopravy
 - DBFM projekt bude v pôvodných budovách ministerstva obrany integrovať a zabezpečovať rôzne služby
 - projekt je vďaka svojim parametrom lokálne nazývaný aj „francúzsky pentagón“
- 5) ekologický štadión v Nice (204 mil. EUR)
 - je súčasťou snáh hostovať majstrovstvá Európy vo futbale v roku 2016
 - bude vybudovaný na území „Eco-Valley“ blízko mesta Nice
 - dizajn stavby zabezpečuje energeticky úsporné riešenia pre vykurovanie, chladenie/klimatizáciu, osvetlenie a využitie dažďovej vody

Stanislav Polonský
PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o.

Pýtali sme sa...

Pýtali sme sa v regiónoch: ako vnímate prínosy PPP projektu R1 vo Vašom meste a regióne?

Štyridsaťšesťkilometrový úsek rýchlostnej cesty PR1BINA, ktorý je pre automobilovú verejnosť k dispozícii od konca októbra minulého roku, významne pomáha pri odbremenení Nítry od prechádzajúcej tranzitnej dopravy.

Je to jeden z najdôležitejších investičných projektov na Slovensku za posledné roky. Už počas výstavby priniesol veľa zamestnaneckých príležitostí pre ľudí, firmy ako aj subdodávateľov, ktorí participovali na dokončení investície. Pozitívny prínos vidím aj v tom, že Nitra sa dokončením R1 stala ešte viac atraktívnejšou pre ďalších možných investorov a podnikateľské subjekty.

Jozef Dvonč

Dokončenie R1 má tiež environmentálny rozmer, v meste je menej hluku a znečistenie vzduchu oxidom uhličitým sa znížilo, čím sa snažíme naplniť Dohovor primátorov, ktorý som podpísal pred tromi rokmi v Bruseli.

Medzi pozitíva tiež akiste patrí menší počet vozidiel zo smerov od Nových Zámkov a Topoľčian, resp. zaznamenanie zníženie počtu prechádzajúcich vozidiel v meste, a to najmä na miestach, kde vznikalo enormné dopravné zaťaženie: križovatky Vašinova – Chrenovská, Tr. A. Hlinku – Dlhá, Coborihu – Štefánikova – R. Peregrína.

Jozef Dvonč, primátor mesta Nitra

Rýchlostná cesta R1, jej pozitíva a prínosy pre Nitriansky samosprávny kraj

Otvorenie rýchlostnej komunikácie R1, úsekov Nitra – Selenec, Selenec – Beladice a Beladice – Tekovské Nemce dňa 28.10.2010 sa stal jedným z významných dní v našom kraji. Rýchlostná cesta vybudovaná v rámci PPP projektu spoločnosťou Granvia a.s. na základe Koncesnej zmluvy uzatvorenej medzi Slovenskou republikou, zastúpenou Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a uvedenou spoločnosťou skompletizovala rýchlostnú cestu z Trnavy do Banskej Bystrice. Pôvodné predpoklady, že po rýchlostnej ceste prejde denne 5 až 7 tisíc vozidiel sa nenaplnili a dnes po ceste prejde denne viac než 12 – tisíc vozidiel. Existujúce komunikácie v kraji v trase rýchlostnej cesty R1 nezodpovedajú súčasným požiadavkám cestnej dopravy a preto sa stávajú jednými z najnebezpečnejších ciest v kraji. Ide najmä o cestu I/65, ktorá sa právom nazývala cestou smrti, vzhľadom na veľký výskyt dopravných nehôd. Uvedená rýchlostná cesta R1 svojimi parametrami a jej bezpečnosťou – technickým vybavením zaznamenáva nasledovné pozitíva v kraji:

- zníženie nehodovosti
- zlepšenie životných podmienok a kvality života v meste Nitra a v trase rýchlostnej cesty, vzhľadom na zníženie

spotreby pohonných hmôt a emisií z dopravy do ovzdušia a odklonu dopravy mimo zastaveného územia

- zlepšenie prepojenia krajov v rámci Slovenskej republiky ako i prístupnosti okolitých krajín
- umožňuje ekonomický rozvoj Slovenskej republiky, konkrétne Nitrianskeho samosprávneho kraja a tým i zníženie nezamestnanosti v kraji
- zvýšenie turizmu
- zlepšenie a urýchlenie prepravy tovaru
- zníženie hustoty premávky na okolitých komunikáciách
- skvalitňuje cestnú sieť v našom kraji

Zaznamenané pozitíva jasne dokazujú, že vybudovanie rýchlostnej cesty bolo nevyhnutné a významne ovplyvňuje kvalitu života našich občanov a významným spôsobom podporuje sociálny a hospodársky rozvoj Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Mgr. Martin Dananai
vedúci odboru dopravy

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja

Kto je kto v Asociácii PPP?

V tomto čísle Vám prinášame novú rubriku, v ktorej by sme chceli našim čitateľom pravidelne predstavovať našich členov. Aktuálne predstavujeme spoločnosť EUROVIA SK a.s. a jej predstaviteľa v APPP **Mareka Reisingera**, ktorý v spoločnosti pracuje v pozícii **experta na verejné obstarávanie**.

Predstavte nám v stručnosti spoločnosť EUROVIA. Čo je hlavnou náplňou jej činnosti a do akej skupiny patrí?

Už 60 rokov patrí EUROVIA SK a.s. (predtým Cestné stavby, a.s. Košice) ku špičke v odbore dopravného staviteľstva na Slovensku. Spoločnosť je súčasťou stavebnej Skupiny EUROVIA CS, ktorá pokrýva svojimi závodmi potreby celého územia Česka a Slovenska a je významným regionálnym zamestnávateľom. Spoločnosť stavia na bohatých skúsenostiach a kvalitnom technologickom vybavení francúzskej skupiny EUROVIA, patriacej do nadnárodného koncesno-stavebného koncernu VINCI.

Aká je Vaša úloha v spoločnosti?

Mojou hlavnou úlohou je koordinovať postupy a riešiť vzniknuté situácie v procese verejného obstarávania. PPP projekty sú mojou náplňou až po verejnom obstarávaní. Časový horizont prípravy nami realizovaných PPP projektov je približne jeden rok. Takýto časový rozsah nevytvára tlak na každodenné riešenie tak ako verejné obstarávanie.

Kde ste pracovali pred príchodom do spoločnosti?

Počas štúdia na vysokej škole som pracoval ako projektový manažér v marketingovej spoločnosti zaoberajúcej sa analýzami trhu. Po ukončení štúdia som nastúpil do spoločnosti EUROVIA SK, a.s. kde som si prešiel rôznymi pozíciami, ktoré mi pomohli dôkladne spoznať spoločnosť od základu.

Aké sú hlavné oblasti, v ktorých realizuje Vaša spoločnosť PPP projekty?

Ako stavebná spoločnosť realizujúca výstavbu ciest, sa zaoberáme PPP projektami v oblasti cestného hospodárstva. Sústreďujeme sa hlavne na opravu, rekonštrukciu a výstavbu ciest pre samosprávy. V rámci skupiny VINCI vieme zabezpečiť aj väčšie PPP projekty, ako napríklad PR1BINA.

Na akom zaujímavom projekte ste v poslednom čase pracovali?

Posledným projektom, ktorý sme realizovali, bol projekt „Výstavba a obnova miestnych komunikácií vo vlastníctve mesta Banská Bystrica“. Rozsahom bol projekt náročný, nakoľko sa jednalo o opravu 59 úsekov a výstavbu 2 nových úsekov ciest. Všetky úseky sa zrealizovali v meste a výstavba trvala 7 mesiacov.

Keby ste mali možnosť zlepšiť na Slovensku jednu vec v oblasti PPP, čo by to bolo?

Určite by som chcel zlepšiť pohľad ľudí (myslím tým aj politikov) na PPP ako také. Média vytvorili z PPP projektov synonymum predražených projektov. Chýba mi vecná a odborná diskusia, ktorá by bola prístupná verejnosti a vysvetlila čo PPP znamená. Ja sa to snažím svojím blízkym vysvetliť na príklade hypotéky. Keď niekto potrebuje bývať a nemá finančné prostriedky tak si prostredníctvom hypotéky zabezpečí bývanie. No a PPP je niečo podobné s tým rozdielom, že okrem hypotéky by Vám ešte garantovali, že Vaše bývanie bude stále čisté, upratané a keď sa niečo pokazí tak to buď opravia, alebo budete platiť menšiu splátku. Je však potrebné vysvetliť aj to, že v PPP projektoch sú dôležité parametre, ktorých nastavenie má priamy vplyv na cenu projektu. Opäť to vysvetlím na už spomenutom príklade. Pokiaľ požadujete mať upratované každý deň alebo chcete mať každý rok v byte novú podlahu, tak sa môže stať, že tieto parametre spôsobia to, že samotná splátka za kúpu bytu bude nižšia ako splátka za zabezpečenie týchto služieb.

Aký vývoj v oblasti PPP podľa Vás čaká Slovensko v najbližších rokoch?

Naša spoločnosť realizuje nekoncesné PPP projekty v regiónoch od roku 2005. Realizovali sme už 11 projektov v celkovej hodnote cca. 75 mil. €. Vďaka týmto skúsenostiam verím, že budúcnosť PPP, či už koncesných alebo nekoncesných je práve na úrovni municipalít. Na presadenie PPP projektov v regióne je potrebné modely PPP výrazne zjednodušiť. Práve zjednodušením sa môžu PPP projekty priblížiť možnostiam municipalít, čo je základom ich realizovateľnosti.

Akého PPP projektu a v akej krajine by ste sa chceli zúčastniť?

Neláka ma zúčastňovať sa zahraničných PPP projektov. Napíňa ma realizovať PPP projekty na Slovensku. Vytvárať modely, ktoré sú aplikovateľné a realizovateľné a vidieť, ako sa s tým slovenský trh postupne stotožňuje a napreduje.

Aká je Vaša obľúbená destinácia alebo miesto a prečo?

Milujem Turecko, prístup ľudí, ich krajinu, možnosti, obchodovanie a všetko čo tam majú. V Turecku vidím obrovský potenciál rozvoja vo všetkých oblastiach.

Aký je Váš tip na ideálnu dovolenku?

Každý dovolenkuje podľa svojich predstáv, takže navrhnúť ideál je ťažké. Myslím si, že dovolenka má byť o posilnení ducha aj tela.

*Ondrej Šebáň
výkonný riaditeľ
Asociácia PPP*

Využitie PPP projektov v sektore výroby vody a čistenia odpadových vôd

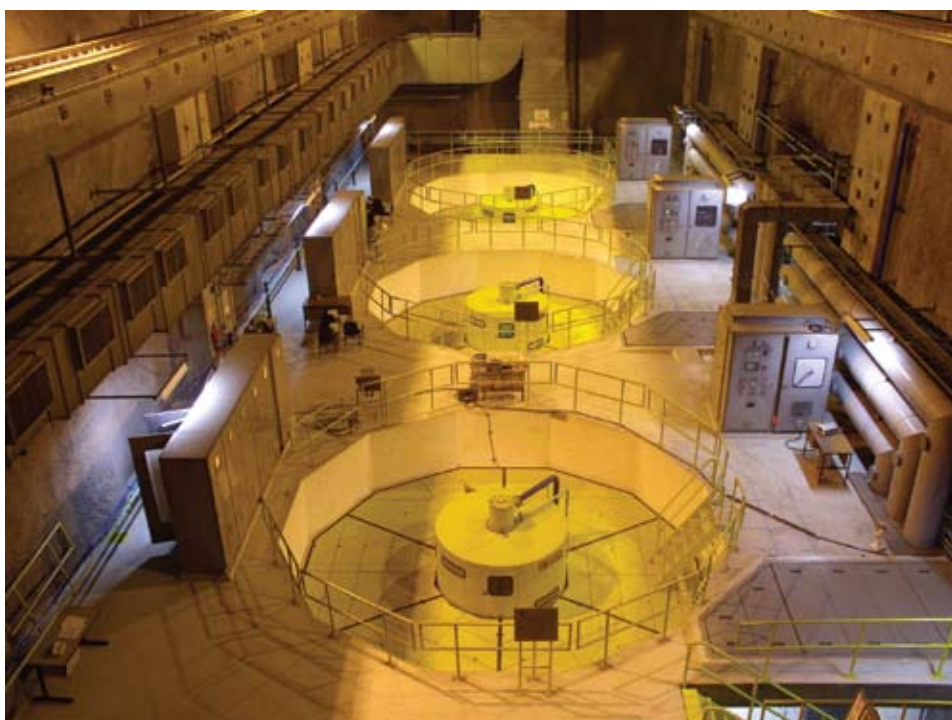
Výroba vody a čistenie odpadových vôd patria ku kľúčovým strategickým odvetviám v našej ekonomike. Od roku 1989 prešli verejné vodárenské a kanalizačné spoločnosti obdobím privatizácie, transformácie a zmien, ktoré priniesli zmenu vlastníckych štruktúr a vo väčšine prípadov aj zmenu organizácií ako takých, presuny kompetencií, zlučovanie/presuny jednotlivých odborov a divízií, ich následné rozčleňovanie a spätné presuny kompetencií na pôvodné organizačné jednotky a pod. Dá sa ale povedať, že napriek všetkým zmenám, väčšina verejných vodárenských a kanalizačných spoločností zápasí s nedostatkom prostriedkov na modernizáciu a výstavbu svojej základnej infraštruktúry (vodovodné a kanalizačné siete, technologické zariadenie ČOV), či na efektívne riadenie existujúcej infraštruktúry (údržba a opravy, technická a hospodárska evidencia ...atď.). Podľa dostupných odhadov, je len na plnenie „Plánu rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií“ do roku 2015 keď SR vyprší prechodné obdobie vyrokované s Európskou komisiou na zabezpečenie potrieb v oblasti verejných vodovodov a na úlohy spojené a odvádzaním a čistením odpadových vôd, potrebných takmer 5 mld. EUR investičných prostriedkov. Logicky, vláda sa bude prioritne snažiť vykryť čo najviac týchto nákladov z príslušných programov štrukturálnych fondov EU. Je však celkom oprávnené obávať sa, že len využitím EU fon-

dov nebude možné v príslušnom časovom období dostatočne zabezpečiť všetky investičné potreby vodárenských a kanalizačných spoločností a vláda sa preto môže zaujímať aj o možnosti ich kombinácie so súkromným kapitálom. Hybridné PPP projekty, ktoré spájajú financovanie z EU fondov so súkromným kapitálom, prinášajú komplikovanejšie zmluvné vzťahy a sú veľmi špecifické. Nie sú celkom bežné práve z dôvodu náročnosti ich prípravy a pre potenciálne problémy súvisia-

ce s ich plánovaním či celkovo komplikovanú administratívu. Čelia tiež otázkam súvisiacim so štátnou pomocou, náročným časovým harmonogramom potrebným pre ich prípravu a mnohým ďalším výzvam. V prostredí vodárenských a kanalizačných spoločností na Slovensku, však téma hybridných PPP projektov stojí za zváženie a vypracovanie analýzy, ktorá by sa takýmto modelom reálne zaoberala. Ministerstvo životného prostredia SR v minulosti vyjadrilo záujem zaoberať sa touto témou, avšak v súčasnosti jeho postoj nie je celkom jasný. My by sme sa chceli využitím PPP modelu, prípadne jeho kombinácie s EU fondami pre rozvoj a modernizáciu vodárenskej a kanalizačnej siete, zaoberať v blízkej budúcnosti aj odbornejšie, či už v nasledovných číslach nášho Newslettera, prípadne na podujatiach našej Asociácie.

*Ondrej Šebáň
výkonný riaditeľ
Asociácia PPP*

Obstarávatelia vo vybraných odvetviach – Vodné hospodárstvo

Rozsah sektorovej činnosti je rozhodujúci pre použitie flexibilných postupov verejného obstarávania

1. Obstarávatelia vo vybraných odvetviach – Povinnosť použiť postupy verejného obstarávania

Podľa § 72 Zákona o verejnom obstarávaní („ZVO“) sú obstarávatelia povinní použiť postupy verejného obstarávania pri zadávaní nadlimitných zákaziek na dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb. Pojem „obstarávateľ“ je definovaný v § 8 ZVO.¹ K obstarávateľom patria subjekty, ktoré vykonávajú tzv. sektorovú činnosť vo vybraných odvetviach energetiky, vŕd, dopravy a poštových služieb.

Lubica Páleníková

Predmetné vybrané odvetvia sa všeobecne vyznačujú uzatvorenými trhmi. Povinnosť použiť postupy verejného obstarávania pritom môže prispieť k zdravej hospodárskej súťaži. Pre obstarávateľov vo vybraných odvetviach platia (v porovnaní s verejnými obstarávateľmi) flexibilnejšie postupy verejného obstarávania, ak

- obstarávateľ vykonáva sektorovú činnosť podľa § 8 ods. 3 – 9 ZVO² a
- zadáva zákazku za účelom vykonávania sektorovej činnosti.

Použitie flexibilných postupov verejného obstarávania platných pre obstarávateľov je preto závislé aj od otázky, či konkrétne zadávaná zákazka slúži obstarávateľovi na vykonávanie sektorovej činnosti. Presné vymedzenie sektorových činností opísaných abstraktnými zákonnými pojmami je však v praxi často sporné. Z tohto dôvodu je rozsah sektorových činností bližšie objasnený na príklade vybraného odvetvia vŕd.

2. Činnosti v odvetví vŕd

V oblasti vodného hospodárstva sú obstarávatelia povinní uplatňovať právo o verejnom obstarávaní (bez ohľadu na vlastnícke vzťahy či vplyv štátu), pretože majú faktický monopol pri zásobovaní verejnosti pitnou vodou. Verejné vodovody a siete nie sú technicky duplikovateľné. Zdravá konkurencia je preto výrazne obmedzená.

2.1 Prevádzkovanie verejných vodovodov

Podľa § 8 ods. 4 písm. a) ZVO je činnosťou v odvetví vŕd „prevádzkovanie verejných vodovodov určených na poskytovanie služieb verejnosti v súvislosti s výrobou, dodávkou, dopravou a distribúciou pitnej vody“. Zákonná definícia sa vzťahuje na celý proces zásobovania pitnej vody – od samotného zdroja až ku konečnému užívateľovi. Verejné vodovody nemusia slúžiť priamo výrobe, dodávke, doprave a distribúcii pitnej vody. Naopak, využitie verejných vodovodov „v súvislosti“ s pitnou vodou je postačujúce (napr. bezpečnostné siete určené na mimoriadnu prevádzku v núdzových prípadoch).

Verejné zákazky sa môžu vzťahovať napr. na výstavbu čerpacích staníc a vodojemov, na rekonštrukciu rozvodnej siete, na zriadenie vodovodných prípojok či na dodávku vodomerov.

2.1.1 Pitná voda

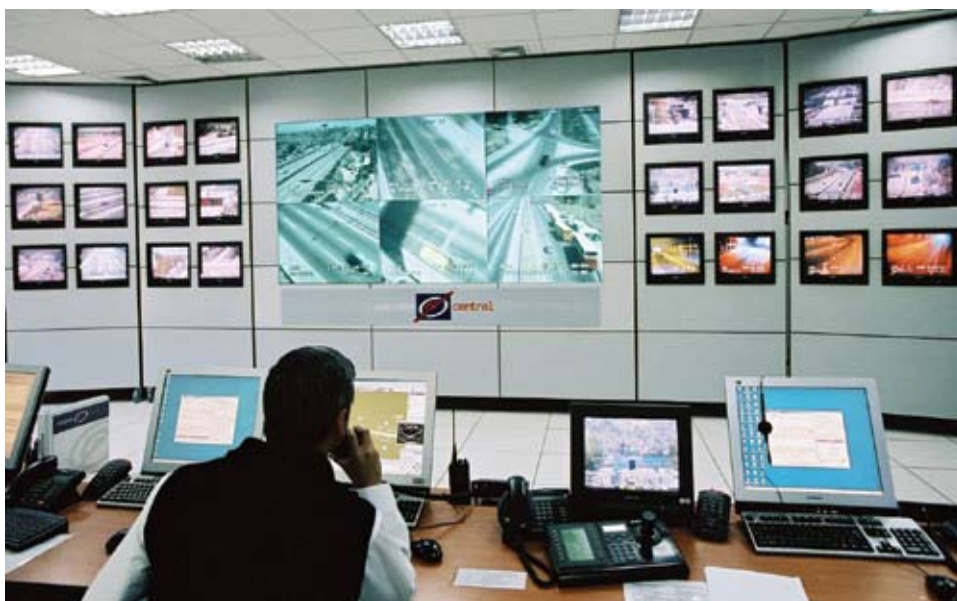
Predmetná sektorová činnosť sa vzťahuje len na „pitnú vodu“ (nie úžitkovú vodu).

2.1.2 Zásobovanie verejnosti

Určenie pitnej vody pre „verejnosť“ znamená, že ktoľvek v oblasti vodovodnej siete má možnosť napojiť sa na rozvodnú sieť. Naopak, siete jednotlivých podnikov určených pre ich vlastnú spotrebu nie sú predmetom sektorovej činnosti.

2.1.3 Prevádzkovanie

Pojem „prevádzkovanie“ verejných vodovodov zahŕňa opatrenia pre vytvorenie potrebnej infraštruktúry, pevných sietí a zásobovacieho systému ako aj samotné obchodovanie s pitnou vodou.³ Verejné vodovody sú určené na nepretržitú prevádzku. Naopak, distribúcia pitnej vody vo forme fliaš alebo pomocou cisternových vozidiel nie je predmetom sektorovej činnosti.

¹ Pozri aj Úrad pre verejné obstarávanie, Metodické usmernenie č. 449-5000/2011.

² Právna úprava v ZVO vychádza z článku 4 európskej Smernice 2004/17/ES.

³ Reisner, Komentár k rakúskemu zákonu o verejnom obstarávaní 2006 (Kommentar zum Bundesvergabegesetz 2006), § 168, bod 6 ff.

2.2 Zásobovanie verejných vodovodov pitnou vodou

Podľa § 8 ods. 4 písm. b) ZVO je činnosťou v odvetví vôd „zásobovanie verejných vodovodov pitnou vodou“.⁴ Verejné vodovody sú často zásobované monopolistami, keďže zdroje podzemnej vody sú kvôli prírodným podmienkam obmedzené.

2.3 Vodné stavby, zavlažovanie a odvodňovanie pôdy

Podľa § 8 ods. 5 písm. a) ZVO sa postupy verejného obstarávania uplatňujú aj na činnosti

- „spojené s vodnými stavbami, zavlažovaním alebo odvodňovaním pôdy za predpokladu, že objem vody určenej na dodávku pitnej vody predstavuje viac ako 20% celkového objemu vody získanej v súvislosti s týmito stavbami, zavlažovaním alebo odvodňovaním pôdy“, ak tieto činnosti vykonáva
- obstarávateľ súčasne vykonávajúci aj sektorovú činnosť podľa § 8 ods. 4 ZVO.

Činnosti „spojené“ s vodohospodárskymi dielami, zavlažovaním alebo odvodňovaním pôdy môžu zahŕňať napr. aj projektové činnosti. Relevantná 20%-ná hodnota sa vypočíta porovnaním objemu vyrobenej pitnej vody a celkovému objemu vody bez ohľadu nato, či je voda určená pre verejnosť alebo pre vlastnú spotrebu.⁵

Verejné zákazky sa môžu vzťahovať napr. na stavebný dozor v súvislosti s vodnými stavbami.

2.4 Čistenie, odvedenie a likvidácia odpadovej vody

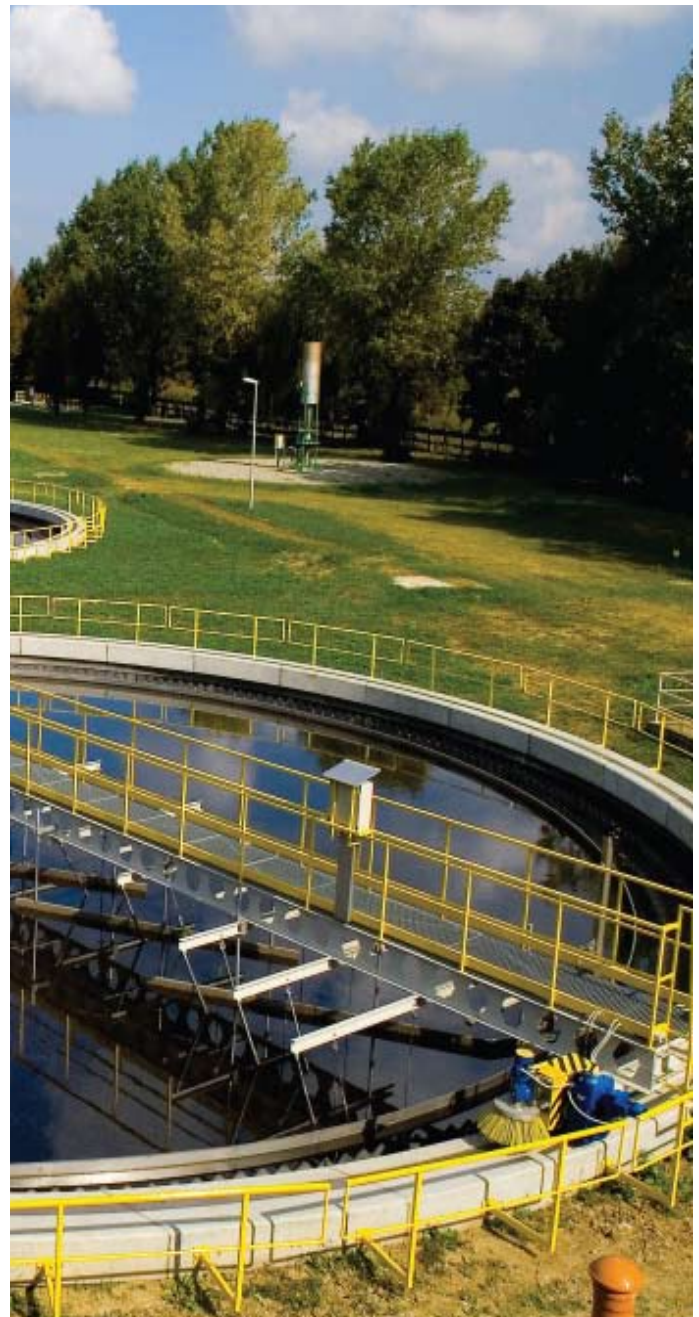
Podľa § 8 ods. 5 písm. b) ZVO sa postupy verejného obstarávania uplatňujú aj na činnosti

- „spojené s čistením, odvedením alebo likvidáciou odpadovej vody“, ak tieto činnosti vykonáva
- obstarávateľ súčasne vykonávajúci aj sektorovú činnosť podľa § 8 ods. 4 ZVO.

Verejné zákazky sa môžu vzťahovať napr. na stavebné práce na čističkách odpadových vôd či odkanalizovanie.

Dr. Ľubica Páleníková
Členka riadiaceho výboru Asociácie PPP
Advokátska kancelária WOLF THEISS

WOLF THEISS

⁴ Pozri aj výnimku podľa § 8 ods.11 ZVO.

⁵ Reisner, Komentár k rakúskemu zákonu o verejnom obstarávaní 2006 (Kommentar zum Bundesvergabegesetz 2006), § 168, bod 12.

PPP slovník

Contract Duration / „Trvanie zmluvy“: Projekty týkajúce sa vodného a dopravného sektoru sa zaraďujú medzi projekty s najdlhším trvaním zmluvy (často až nad 20 rokov). Táto skutočnosť súvisí so vzťahmi medzi výškou investovaného kapitálu, stupňom zapojenia súkromného sektoru a dĺžkou času vyžadovaného na zabezpečenie investícií a dosiahnutie zisku.

ZDROJ: *Resource Book on PPP Case Studies, June 2004.*

Divestiture / „Prevod“: Súkromný partner ako kupujúci nadobudne podiel (ang. equity stake) v podniku vo vlastníctve štátu prostredníctvom predaja majetku (ang. asset sale), verejnej ponuky alebo privatizácie. Súkromný prevod zahŕňa predaj majetku alebo akcií podniku vo vlastníctve štátu súkromnému sektoru.

ZDROJ: *A Guide on Promoting Good Governance in Public Private Partnerships; United Nations Economic Commission for Europe, June 2007*

Lease – Develop – Operate (LDO), Build – Develop – Operate (BDO): V zmysle týchto typov partnerstiev, si súkromný partner prenajme alebo kúpi existujúce zariadenie od verejného sektoru; investuje vlastný kapitál na renováciu či modernizáciu objektu a/alebo rozšírenie objektu a následne prevádzkuje a poskytuje služby, ktoré s ním súvisia. Komplexnosť poskytovaných služieb súkromným sektorom by sa mala prejavovať vo zvýšenej efektívnosti poskytovania služby.

ZDROJ: *Public-Private Partnerships: Terms Related to Building and Facility Partnerships, Government Accounting Office, April 1999. The National Council for Public-Private Partnerships was a resource used in developing the GAO report.*

ZDROJ: *A Guide on Promoting Good Governance in Public Private Partnerships; United Nations Economic Commission for Europe, June 2007.*

Turnkey / „Projekt na kľúč“: Zmluvy verejného sektoru so súkromným investorom ako predávajúcim, ktorý navrhne a vybuduje kompletne zariadenie podľa dohodnutých špecifických kritérií. Súkromný developer sa zaväzuje vybudovať zariadenie za fixnú cenu a niesť stavebné riziko. Obvykle súkromný partner využíva rýchle riešenia vypracovania a výstavby projektu (napr. design-build), a teda nie je viazaný predpismi verejného obstarávania. Tento postup umožňuje súkromnému developerovi oveľa rýchlejšie dokončenie projektu za menšie náklady než pri využití tradičných technik. Pri tejto transakcii môže byť zariadenie financované a vo vlastníctve buď verejného alebo súkromného partnera, napríklad ak súkromný partner poskytne kapitál a ako protihodnotu mu bude poskytnuté oprávnenie na dlhodobé prevádzkovanie zariadenia.

ZDROJ: *Public-Private Partnerships: Terms Related to Building and Facility Partnerships, Government Accounting Office, April 1999. The National Council for Public-Private Partnerships was a resource used in developing the GAO report.*

ZDROJ: *Guidelines for successful public-private partnerships, March 2003*

Responsibility assumption / „Predpoklad zodpovednosti“: Jeden zo základných princípov PPP projektov. Jasné určenie povinností a zodpovedností zmluvných strán zapojených do procesu v oblasti uzatvárania PPP projektov.

ZDROJ: *DLA Piper, Bucharest, Romania, New Developments in PPP Legislation, July 2010.*

PPP slovník pripravuje
Advokátska kancelária DLA PIPER Bratislava

Kalendár PPP podujatí

7th PRAGUE INTERNATIONAL HEALTH SUMMIT

Kedy: 23. - 25.9.2012

Kde: Hotel Moevenpick, Praha, Česká republika

Kontakt, info: <http://ceehpn.eu/index.php/summit-2012>

European Public Procurement Rules, Policy and Practice

Kedy: 26. – 28.9.2012

Kde: Maastricht, Holandsko

Kontakt, info: <http://seminars.eipa.eu/en/activities09/show/&tid=4851>

European Transport Conference

Kedy: 8. - 10.10.2012

Kde: Glasgow, Škótsko

Kontakt, info: <http://abstracts.etcproceedings.org/>

Real Estate Market Autumn 2012

Kedy: 18.10.2012

Kde: Clarion Congress Hotel, Praha, Česká republika

Kontakt, info: <http://www.stavebni-forum.cz/rem2012/autumn/>

European Public Procurement, Public-Private Partnerships (PPP) and Concessions

Kedy: 23. – 24.10.2012

Kde: Dubrovnik, Chorvátsko

Kontakt, info: <http://seminars.eipa.eu/en/activities09/show/&tid=5094>

Financing PPP Schemes – Choices, challenges and opportunities

Kedy: 26.10.2012

Kde: Campus Brussels Maastricht University, Brusel, Belgicko

Kontakt, info: <http://seminars.eipa.eu/en/activities09/show/&tid=4911>

Riešenie parkovania v mestách – „Stratégia, regulácia a organizácia parkovania“

Kedy: 13. – 15.11.2012

Kde: Hotel Hutník, Tatranské Matliare, Slovensko

Kontakt, info: www.spa-parking.sk

Using EU Structural and Cohesion Funds Effectively in Public-Private Partnerships (PPP) – Challenges and Opportunities

Kedy: 13. – 14.11.2012

Kde: Brusel, Belgicko

Kontakt, info: <http://seminars.eipa.eu/en/activities09/show/&tid=4918>